

Projectplan Snellere Start, Sterkere Toekomst bewoners AZC

Bestuurlijk opdrachtgever: Cor Staal	Project: Snellere start, sterkere toekomst bewoners AZC	Versie: 1.0 Datum: 15-04-2024
Opdrachtgever: Mieke Heeringa	Projectleider: Milou Dubois	

Inleiding en probleemstelling

In Nederland blijft de arbeidsparticipatie van vluchtelingen achter. Voor asielzoekers geldt dat zij na 6 maanden mogen deelnemen aan de arbeidsmarkt en er geen enkele partij verantwoordelijk is om begeleiding naar werk te bieden. Vanuit de gedachte dat eerder starten op de arbeidsmarkt zorgt voor een betere toekomst voor asielzoekers, heeft de gemeenteraad op 20 juli 2023 de motie 'snellere start, sterkere toekomst' aangenomen. In die motie vraagt de raad het college om een pilot uit te werken om asielzoekers in Assen te ondersteunen bij het deelnemen aan de arbeidsmarkt. Deze motie vormt de aanleiding en basis van het pilot project.

Uit de ervaringen vanuit de Oekraïne opvang wordt de meerwaarde voor snel deelnemen aan de Nederlands arbeidsmarkt zichtbaar. Ook op andere plekken in Nederland waar pilots draaien (Almere, Utrecht) om bewoners van opvanglocaties te helpen met vroegtijdige arbeidsdeelname worden positieve ervaringen opgedaan. Er zijn echter ook belemmeringen, zoals het aanvragen van een tewerkstellingsvergunning (TWV), culturele verschillen, tijdelijke beschikbaarheid van bewoners door verplaatsing naar andere locaties en aarzeling bij werkgevers. In dit project wordt ingezet op het ondersteunen van bewoners van de opvanglocaties met het vinden van werk en wordt tegelijk ingezet op het binden van werkgevers aan het project. In het project wordt gekeken hoe belemmeringen ondervangen kunnen worden of waar signalering en agendering nodig is om knelpunten aan te pakken.

De pilot heeft een economisch en maatschappelijk belang. Maatschappelijk kan het project bijdragen aan het welzijn van asielzoekers en draagvlak in de samenleving door het leveren van een bijdrage aan de samenleving. Economisch kan het project bijdragen aan het bij elkaar brengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt waardoor er financiële zelfredzaamheid kan ontstaan voor deelnemers. Ook draagt het bij aan het versterken van bedrijven en de economie in Assen en omgeving door het benutten van arbeidskracht. Bewoners in de opvang dragen ook een bijdrage af voor de opvangkosten. Voor de overheid kan het leiden tot minder bijstandsuitkeringen wanneer statushouders aan het werk blijven tijdens en na de inburgering. Mogelijk leidt eerder deelnemen aan de arbeidsmarkt ook tot hogere arbeidsparticipatie van statushouders.

Doelen

Doelen van de pilot zijn:

- Het bevorderen van de integratie en het welbevinden van bewoners van opvanglocaties in de gemeente Assen
- Het benutten van arbeidspotentieel en het creëren van duurzame werkgever/werknemersrelaties door het maken van goede matches
- Het ontwikkelen van een aanpak om bewoners te ondersteunen naar werk met aandacht voor verschillende doelgroepen in de opvanglocaties
- Het versterken van maatschappelijk draagvlak voor de opvang van asielzoekers in Assen door hun bijdrage aan de maatschappij via betaald werk zichtbaar te maken
- Het continueren van werk tijdens de inburgering en daarna
- Het informeren en ondersteunen van bewoners met een baan in de regio over het koppelen naar Assen en omgeving voor huisvesting

Resultaten

Resultaten:

- Van 70 procent van de bewoners van de opvanglocaties zijn de vaardigheden in beeld gebracht
- 25 bewoners zijn binnen het pilot project aan het werk geholpen
- Meer statushouders vanuit de opvang in Assen die gekoppeld worden aan de gemeente Assen voor huisvesting zijn en blijven aan het werk tijdens de inburgering
- Een gevarieerd netwerk van werkgevers is versterkt
- Bewoners zijn goed voorgelicht en begeleid bij het aan het werk gaan en zijn in Nederland.
- Werkgevers zijn goed voorgelicht en begeleid bij het in dienst nemen en hebben van asielzoekers en/of statushouders.
- Een werkwijze is ontwikkeld om vraag en aanbod voor werk te matchen met goede nazorg voor deelnemers (bewoners en werkgevers). Onderdeel van de werkwijze is aandacht voor in ieder geval jongeren en vrouwen.
- Een communicatiestrategie om verhalen uit het project zichtbaar te maken en om bewoners en werkgevers te binden aan het project
- Een rapport met aanbevelingen en conclusies aan het einde van het project t.a.v. een effectieve werkwijze, kansen en belemmeringen, cijfermatig overzicht over de opbrengsten van de pilot en advies over hoe de pilot blijvend verankerd kan worden (inclusief benodigde middelen en capaciteit).

Projectomschrijving

Het project heeft als hoofddoel om asielzoekers en statushouders in de opvanglocaties in Assen te helpen met betaald werk. Er wordt ingezet op:

- In beeld brengen van bewoners van de opvanglocaties
- Via de Job Office en jobhunters van het WPDA bewoners ondersteunen met het vinden van werk
- Werkgeversnetwerk uitbreiden en versterken
- Begeleiding tijdens het werk

Bewoners in beeld

COA brengt van zoveel mogelijk bewoners de vaardigheden in beeld. Dit doen de casemanagers op het moment dat een bewoner binnenkomt. Dit wordt vastgelegd in het systeem van COA. Met terugwerkende kracht worden bewoners die al in de opvanglocatie wonen door het COA

gemotiveerd om zelf een intakeformulier in te vullen op de job office. Bewoners zijn ook in beeld bij de huismeesters van de locaties of programmabegeleiders bijvoorbeeld doordat zij al aan de slag zijn met zelfwerkzaamheid of vrijwilligerswerk. Hoe meer en beter bewoners in beeld zijn, hoe makkelijker en doelgerichter de koppeling naar werk kan plaats vinden.

Job Office

Centraal in het project is de Job Office op locatie Schepersmaat. De Job Office is de plek waar bewoners terecht kunnen voor zelfwerkzaamheid, vrijwilligerswerk en betaald werk. Dit project richt zich specifiek op betaald werk. Op de Job Office:

- Kunnen bewoners zich melden die op zoek zijn naar betaald werk. Zij kunnen alvast een intake formulier met vaardigheden invullen die de casemanagers van het COA verwerken in hun systeem.
- Zijn op vaste momenten in de week jobhunters vanuit WPDA aanwezig. Zij voeren een intake gesprek uit en bemiddelen van daaruit de bewoners naar betaald werk.
- Krijgen bewoners voorlichting over het project en wat betaald werken in Nederland inhoudt. De voorlichting gaat over de Reba (afdracht voor opvangkosten), normen en waarden, tewerkstellingsvergunning (TWV), financiën, effect op het inrichtingskrediet en het combineren van inburgeren en werk.
- Is informatie in verschillende talen over het project aanwezig.
- Worden banenbeurzen of kennismakingen met werkgevers georganiseerd.
- Zijn openstaande vacatures te vinden.

Werkgeversnetwerk

WPDA neemt het voortouw om het werkgeversnetwerk te versterken. COA en de gemeente dragen hier zoveel mogelijk aan bij. Er is geïnventariseerd met welke werkgevers al contact is. Het doel is om door een sterk netwerk het aantal matches tussen bewoners en banen te vergroten. Deelnemende werkgevers wordt de mogelijkheid geboden om een workshop grenzeloos communiceren te volgen.

Begeleiding in het werk

Nadat er een match gemaakt is tussen een bewoner en werkgever, is er een periode van nazorg. COA plant een gesprek in met de bewoner over de reba-afdracht. In deze periode houdt de coach vanuit het WPDA contact met de werkgever en de kandidaat. Door betrokken te blijven, is de kans op een duurzame arbeidsrelatie groter. Indien nodig, kan job coaching ingezet worden. Ook is er een beperkt budget beschikbaar om bewoners of werkgevers te ondersteunen met bijvoorbeeld vergoeding reiskosten of een benodigde cursus.

Wanneer een statushouder deel neemt aan het project en gekoppeld is of wordt aan de gemeente Assen, wordt er vanuit het project contact gelegd met de regievoerder inburgering bij de gemeente. Samen wordt zorg gedragen om ook na het verkrijgen van een verblijfsvergunning en de inburgering de bewoner te ondersteunen en te stimuleren om aan het werk te blijven.

Rolverdeling

In het project wordt samengewerkt tussen COA, WPDA en de gemeente. Hieronder wordt de rolverdeling weergegeven.

Gemeente Assen:

- Coördinatie van het project, waaronder aansturen projectteam, organiseren stuurgroep en klankbordgroep
- Monitoring en evaluatie
- Afspraken tussen de samenwerkingspartners borgen

- bestuurlijke afstemming en informeren van de raad
- Opdrachtgever van WPDA
- Werkbudget voor communicatie en bijeenkomsten
- Ondersteunen bij organisatie van bijeenkomsten
- Deelnemers ondersteunen en stimuleren om aan het werk te blijven tijdens de inburgering
- Ervaringen delen met andere overheden en lobby organiseren bij knelpunten

COA:

- In beeld brengen van geïnteresseerde bewoners en hun competenties en vaardigheden via de Job Office en casemanagers
- Bewoners motiveren om na aankomst op de locatie deel te nemen aan taallessen, vrijwilligerswerk en na 6 maanden (indien passend) aan betaald werk
- Voorlichting geven aan bewoners AZC over het project en betaald werk
- Versneld BSN aanvragen voor asielzoekers nadat de werkgever de TWV aangevraagd heeft
- Verantwoordelijk voor de uitvoering van de regeling eigen bijdrage asielzoekers met inkomen en vermogen (reba)
- Informeren en ondersteunen bewoners met werk bij het koppelen aan de gemeente Assen en omgeving voor huisvesting

WPDA:

- Inzet jobhunters voor het voeren van intakes met bewoners en begeleiding naar werk.
- Werkgevers netwerk aanspreken, uitbreiden en versterken.
- Informeren werkgevers en bijdragen aan de voorlichting van bewoners
- Organiseren van banenbeurzen of aansluiten bij bestaande bijeenkomsten
- Aanbieden workshop grenzeloos communiceren voor werkgevers
- Nazorg en begeleiding nadat een deelnemer gestart is met werk voor werkgever en bewoner

Projectafbakening

Afbakening doelgroep bewoners:

- bewoners (asielzoekers en statushouders) van opvanglocaties Schepersmaat, Graswijk en Balkenweg.
- bewoners die minimaal 6 maanden in Nederland zijn. Vanaf 6 maanden in procedure kan een tewerkstellingsvergunning aangevraagd worden.
- bewoners in de leeftijdscategorie 18 t/m 67 jaar.
- gericht wordt op bewoners die aan het werk kunnen en willen.
- gericht wordt op bewoners die met geen of enige begeleiding aan het werk kunnen.
- voor vrouwen en jongeren wordt gekeken of er een specifieke aanpak of aanbod nodig is.

Afbakening doelgroep werkgevers:

- gericht wordt op werkgevers in Assen en omgeving.
- bij uitzondering is maatwerk mogelijk om werkgevers buiten deze regio om te benaderen

Afbakening activiteiten:

de pilot focust zich op de koppeling van bewoners naar betaald werk. Vanuit het COA wordt ook ingezet op andere nuttige dagbesteding zoals zelfwerkzaamheid, vrijwilligerswerk en andere participatie activiteiten.

Participatie

Voor het hele project geldt dat het valt of staat met de deelname van werkgevers en de bewoners van opvanglocaties.

Voor het project wordt een klankbordgroep ingericht. Deze klankbordgroep adviseert gedurende de uitvoering van het project. De klankbordgroep:

- brengt hun eigen ervaringen in
- denkt mee in het oplossen van knelpunten
- signaleert kansen en brengt ideeën in om de doelen van de pilot nog beter te behalen
- zet het eigen netwerk in voor het project
- vervult een ambassadeursfunctie

Belanghebbenden

De belangrijkste belanghebbenden zijn:

- Bewoners van één van de opvanglocaties in Assen: project draagt bij aan integratie, welbevinden en het opbouwen van bestaanszekerheid.
- Werkgevers in Assen: die op zoek zijn naar personeel.
- Bewoners van Assen: meerwaarde ervaren van een inclusieve samenleving door de bijdrage die asielzoekers en statushouders leveren via werk.
- WPDA: onbenut arbeidspotentieel benutten en bevorderen van duurzame arbeidsrelaties.
- COA: bewoners hebben een nuttige dagbesteding, leveren meerwaarde en kunnen zich ontwikkelen.
- Gemeente: draagt bij aan de maatschappelijke zorgtaak van de gemeente en aan succesvollere inburgeringstrajecten doordat het bijdraagt aan participatie, netwerk en zelfredzaamheid.

Communicatie

Aandacht genereren is belangrijk voor dit project voor verschillende doelen:

- Bereiken van werkgevers in en rondom Assen om het betrokken netwerk van werkgevers bij het project uit te breiden en te versterken.
- Informeren van de bewoners van de opvanglocaties over deelname van het project en hen motiveren om mee te doen.
- Versterken van draagvlak bij de inwoners van de gemeente Assen door de maatschappelijke meerwaarde van bewoners van de opvanglocaties in Assen te laten zien.
- Kennis verspreiden over de werkwijze, kansen en knelpunten in het project aan andere overheden en aan andere professionals en organisaties betrokken bij de arbeidsmarkt in het algemeen en bij vluchtelingen specifiek.

Er wordt ingezet op gezamenlijke communicatie vanuit de drie betrokken partijen. De start van het project is de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst. Daarnaast vindt doorlopende communicatie plaats richting bewoners van de opvanglocaties en werkgevers en worden interessante verhalen vanuit het project gedeeld.

De communicatie over het project wordt verder uitgewerkt in een communicatiestrategie. Daarin worden de doelgroepen en communicatiemiddelen gespecificeerd.

Projectorganisatie

Het project komt voort uit de motie van de raad: snellere start, sterkere toekomst. Binnen het college is wethouder Cor Staal verantwoordelijk voor het project. Ambtelijk opdrachtgever is Mieke Heeringa en ambtelijk aanspreekpunt is Wencke Gelinck.

De bestuurlijk opdrachtgever neemt een besluit op het definitieve projectplan, opdracht aan WPDA en de samenwerkingsovereenkomst. Ambtelijk opdrachtgever geeft akkoord op de stukken richting de wethouder en het college en wordt ingezet bij escalatie. Ambtelijk aanspreekpunt is betrokken bij het richting geven bij het opstellen van het projectplan en de uitvoering van het project.

In het project wordt nauw samengewerkt met COA en WPDA. Met deze partijen wordt een

samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Aan het WPDA wordt een opdracht verstrekt. COA en WPDA kennen hun eigen besluitvormingsstructuur.

Er wordt een stuurgroep ingericht met een vertegenwoordiger vanuit de gemeente, het COA en WPDA.

Het kernteam bestaat uit:

- Projectleider voor de pilot (gemeente Assen)
- Jobhunters (WPDA)
- Coördinator vanuit WPDA
- Casemanager (COA)
- Programmabegeleider (COA)

De projectgroep breed bestaat uit het kernteam aangevuld met:

- Huismeester en aanjager Job Office (COA)
- Regievoerder inburgering (gemeente Assen)
- Locatiemanager tijdelijke gemeentelijke locaties (gemeente Assen)
- Communicatieadviseur (gemeente Assen)

Er wordt een klankbordgroep ingericht met bewoners en/of statushouders woonachtig in Assen en met werkgevers. In de klankbordgroep is ruimte voor drie tot vier werkgevers en drie tot vier bewoners van de opvanglocatie/deelnemer pilot/statushouder gevestigd in Assen.

Planning

Projectvoorbereiding (t/m mei 2024):

- informatie en presentaties voor bewoners en werkgevers gereed
- projectplan, samenwerkingsovereenkomst en opdracht aan WPDA geaccordeerd
- evaluatie en monitoringsplan gereed, inclusief gegevensdeling en vastlegging
- communicatiestrategie gereed

Looptijd project (mei 2024 - maart 2025)

- Formele start project: ondertekening samenwerkingsovereenkomst
- Voortgangsoverleg met kernteam elke twee weken
- Voortgang in cijfers maandelijks monitoren
- Stuurgroep elke 6-8 weken bijeen
- Klankbordgroep één keer per 2-3 maanden
- Banenbeurzen (zelf organiseren en/of aansluiten bij bestaande beurzen)
- Voorlichting voor bewoners over werk
- Gedurende de looptijd van het project bepalen wat specifiek nodig is om jongeren en vrouwen te bereiken en ondersteunen
- Tussentijdse evaluatie met projectteam breed en stuurgroep (september 2024)
- Tussentijdse evaluatie met klankbordgroep (september 2024)
- Werkgeversnetwerk versterken
- Workshops grenzeloos communiceren voor werkgevers organiseren
- Elk kwartaal informeren wethouder
- Informeren raad via werkbezoek bij de Job Office (aantal maanden na de start)

Einde project (april-mei 2025):

- Afronding lopende begeleidingstrajecten
- Eindevaluatie projectteam breed en stuurgroep
- Eindevaluatie klankbordgroep

- Evaluatiegesprekken met een selectie van deelnemers en werkgevers
- Opleveren eindrapport met conclusies en aanbevelingen
- Feestje op de job office

Financiën

Kostenpost	Bedrag
Projectleider gemeente (januari 2024 - juni 2025)	100.000
Coördinatie WPDA	18.000
Jobhunters	90.000
Job coaching	50.000
Maatwerk arbeidsinpassing	25.000
Communicatie en bijeenkomsten	15.000
Totaal	298.000

COA levert in natura een bijdrage aan het project door de inzet van casemanagers, huismeesters en programmabegeleiders via de Job Office, het projectteam en de stuurgroep.

Risico's

Onderwerp	Belangrijkste risico	Beheersmaatregel	Eigenaar
Politiek / bestuurlijk	Negatieve ervaringen bij werkgevers of bewoners van de opvang tijdens het werk	Professionele begeleiding vanuit WPDA	WPDA
Financieel / economisch	Animo bij bewoners en werkgevers is groter dan waar financieel ruimte voor is in het project	Tijdig signaleren en met deelnemende partijen oplossingsrichtingen bepalen	Gemeente
	Financiële belemmeringen voor bewoners bijvoorbeeld vanwege de reba-afdracht of inrichtingskrediet	Informerende van bewoners en hen meenemen in de financiële implicaties bij werken en niet werken	COA
Juridisch / wettelijk	TWV aanvraag duurt lang	Contactpersoon bij UWV betrekken bij het project en knelpunt signaleren via VNG	WPDA, gemeente
Technisch	Tijdigheid BSN (nodig om een bankrekening aan te vragen waarop loon uitbetaald wordt)	Spoedprocedure in gang zetten wanneer TWV aangevraagd wordt	COA
			COA

	Onzekerheid in beschikbaarheid bewoners voor werk (i.v.m. lopende procedures, overplaatsing, huisvesting in een andere gemeente)	Asielzoekers koppelen aan Assen en omgeving bij een arbeidscontract. Verder beperkt invloed.	
Organisatorisch	Afspraken tussen de samenwerkingspartners worden niet nagekomen	Bespreken in de stuurgroep en eventueel escalatie via managers of bestuurders	Gemeente
	Onzekerheid over tijdigheid beschikbare capaciteit bij WPDA	Wanneer niet de benodigde capaciteit wordt geleverd, gaan gemeente en WPDA in gesprek over mogelijke oplossingsrichtingen.	WPDA, gemeente
	Werktijden matchen niet met afspraken voor de verblijfsvergunningprocedure en voor inburgering	In gesprekken met werkgevers hier al aandacht aan besteden. Bij inburgering naar mogelijkheden kijken voor bijvoorbeeld avond taallessen.	WPDA, gemeente
	Beschikbaarheid kinderopvang	Uitzoeken of er mogelijkheden zijn, eerste inschatting is beperkte invloed	Gemeente
Maatschappelijk	Culturele verschillen	Voorlichting aan bewoners wat werken in Nederland betekent, workshop grenzeloos communiceren voor werkgevers, mogelijkheid tot job coaching op de werkvloer	COA, WPDA
	Taal	Afhankelijk van taalvaardigheden wordt passend werk gezocht en wordt gestimuleerd om de taal beter te leren. In Assen zijn veel initiatieven gericht op het leren van de taal.	WPDA, COA

	Aarzeling werkgevers	Ondersteuning bieden bij het vinden van een kandidaat en gedurende de eerste periode wanneer iemand aan de slag is. Geen subsidiemogelijkheid voor werkgevers, uit de pilot moet blijken of dit wel nodig is.	WPDA
--	----------------------	---	------